Lietas Nr. C21050015
Lietas arhīva Nr. C-0500-15/1

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Limbažu rajona tiesa

šādā sastāvā: priekšsēdētāja A.Miķelsone,

2015.gada 21.jūlijā izskatīja rakstveida procesā Limbažos, Cēsu ielā 18, civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B./ un /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu bērna uzturam.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

Prasītāja 2015.gada 26.maijā cēlusi tiesā prasības pieteikumu maza apmēra prasībā pret /pers. B./ un /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu 2009.gada 8.novembrī dzimušā /pers. D/ uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka atbildētāji ir /pers. D/ vecāki, taču par bērnu negādā, uzturlīdzekļus bērna uzturam nedod. Atbildētāji strādā gadījuma darbus, taču līdzekļus izlieto citām vajadzībām, nevis bērna uzturēšanai. Prasītāja norādījusi, ka ar Limbažu, Viļķenes un Pāles pagastu bāriņtiesas 2010.gada 17.decembra lēmumu Nr.1-6/32 iecelta par mazdēla /pers. D/ aizbildni. Pati ir darba meklētāja, viņas vienīgie ienākumi ir ģimenes pabalsts. Prasītājas ieskatā aizgādības tiesību atņemšana neatbrīvo atbildētājus no pienākuma uzturēt bērnu, tai skaitā maksāt uzturlīdzekļus.

Prasītāja lūdz piedzīt no katra atbildētāja uzturlīdzekļus 2009.gada 8.novembrī dzimušā /pers. D/ uzturam Ministru Kabineta noteiktajā minimālajā apmērā. Atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam prasītāja lūdz noteikt sprieduma nekavējošu izpildi.

Prasība pamatota ar Civillikuma 177., 178., 179., 222., 224. un 258.pantu.

Pēc prasītājas lūguma ar Limbažu rajona tiesas 2015.gada 5.jūnija lēmumu no atbildētājiem piedzīti pagaidu uzturlīdzekļi 2009.gada 8.novembrī dzimušā dēla /pers. D/ uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no katra, sākot ar 2015.gada 26.maiju, līdz civillietas izskatīšanai pēc būtības.

Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

Prasības pieteikums ar tam pievienotajiem dokumentiem 2015.gada 8.jūnijā nosūtīts atbildētājam /pers. B./ un atbildētājai /pers. C/, nosakot rakstveida paskaidrojumu iesniegšanas termiņu līdz 2015.gada 8.jūlijam. No VAS „Latvijas Pasts" mājas lapā http://www.pasts.lv pieejamās informācijas redzams, ka atbildētājam /pers. B./ tiesas dokumenti izsniegti 2015.gada 10.jūnijā (22.lp.). Tiesas noteiktajā termiņā viņš paskaidrojumu nav iesniedzis.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250^{21}.panta otro daļu atbildētāja paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

2015.gada 1.jūlijā saņemts atbildētājas /pers. C/ iesniegums, kurā viņa faktiski norāda, ka prasību neatzīst. Atbildētāja norādījusi, ka viņas apgādībā ir vēl trīs mazgadīgi bērni. Viņai piešķirts trūcīgās personas statuss, jo vienīgie ienākumi ir ģimenes pabalsts. Atbildētājas meitai /vārds/ ir nepieciešama papildus medicīniska aprūpe. Atbildētāja izteikusi iebildumus pret prasītājas veikto dēla /pers. D/ aprūpi, norādot, ka prasītāja lieto alkoholu. Atbildētāja norādījusi, ka atbildētājs /pers. B./ ar prasītājas /pers. A/ līdzdalību nodarījis viņai miesas bojājumus, t.i. izsitis priekšējos zobus. Pēc atbildētājas mātes /pers. E./ vārdiem prasītāja bērnu ēdinot ar pārtikas produktu atliekām. Atbildētāja izteikusi vēlēšanos dēlu /pers. D/ audzināt pati.

Atbildētājai/pers. C./ atsevišķā atbildē izskaidrots, kā risināmi jautājumi par /pers. D/ aizgādības tiesību atjaunošanu un miesas bojājumu nodarīšanā vainojamo personu saukšanu pie atbildības.

Civilprocesa likuma 250^{25}.panta pirmajā daļā noteiktajā kārtībā pusēm paziņots par sprieduma noraksta saņemšanas datumu.

M o t ī v u d a ļ a

Novērtējot rakstveida pierādījumus un prasības pieteikumā norādītos argumentus, secināms, ka prasība ir pamatota un apmierināma, jo atbilst bērna interesēm un Civillikumam.

2009.gada 8.novembrī dzimušā /pers. D/ vecāki ir atbildētāji /pers. B./ un /pers. C/ (13.lp.). Ar Limbažu, Viļķenes un Pāles pagastu bāriņtiesas 2010.gada 17.decembra lēmumu Nr.1-6/32 prasītāja iecelta par /pers. D./ aizbildni (12.lp.).

Tā kā atbilstoši Civillikuma 252.pantam aizbildņi atvieto saviem aizbilstamajiem vecākus, tad uz prasītāju attiecas Civillikuma 177.pantā noteiktais

vecāku pienākums rūpēties par bērnu. Savukārt, šī panta ceturtajā daļā noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t. i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam). No lietā esošās Limbažu novada pašvaldības sociālā dienesta 2015.gada 2.marta izziņas Nr.3-5/324 (16.lp.) secināms, ka /pers. D/ atrodas prasītājas ikdienas aprūpē.

Prasītājas tiesības uz uzturlīdzekļu piedziņu izriet no Civillikuma 258.panta trešajā daļā noteiktā, ka aizbildnim nav pienākums aizbilstamo uzturēt uz sava rēķina.

Lai gan atbildētājiem ir atņemtas dēla /pers. D/ aprūpes tiesības, tas viņus neatbrīvo no Civillikuma 179.panta pirmajā un otrajā daļā noteiktā vecāku pienākuma samērā ar savu mantas stāvokli uzturēt bērnu līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Pie tam, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Savukārt, Civillikuma 179.panta piektajā daļā noteikts, ka katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt bērnam minimālos uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā apmērā, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu.

Tiesas ieskatā, atbildētājas /pers. C/ izteiktie iebildumi nav pamats prasības noraidīšanai par uzturlīdzekļu piedziņu, jo atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus par to, ka likumā noteiktajā kārtībā būtu apstrīdētas prasītājas /pers. A/ kā /pers. D/ aizbildnes tiesības.

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2.1. un 2.2.punktā noteikts katra vecāka pienākums neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nodrošināt katram savam bērnam uzturlīdzekļus 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ja bērna vecums ir līdz 7 gadiem un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, ja bērna vecums ir no 7 līdz 18 gadu vecumam.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumiem Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" no 2015.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga ir 360 EUR, no kuras 25% ir 90 EUR, ja bērna vecums ir līdz 7gadiem, bet 30 % ir 108 EUR, ja bērna vecums ir no 7 līdz 18 gadiem.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, 34.panta pirmās daļas 1.punkta b)apakšpunktam un 35.panta pirmās daļas 3.punktam no katra atbildētāja valsts labā piedzenama valsts nodeva 162 EUR, ko aprēķina kā 15% no uzturlīdzekļu gada summas, t.i. 1080 EUR (90 EUR x 12mēneši), kā arī ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,18 EUR (2.lp.)

Atbilstoši Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktam pēc prasītājas lūguma spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties, bet daļā par tiesas izdevumu piedziņu atbildētājiem nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei (Civilprocesa likuma 204.^{1} pants).

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Ņemot vērā minēto un atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, 97., 193., 250^{25}, 250.^{27}, 204.^{1}pantam un 205. panta pirmās daļas 1.punktam, tiesa,

n o s p r i e d a :

/pers. A/ (personas kods /personas kods/, dzīvesvietas adrese /adrese A/) prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B./ (personas kods /personas kods/, deklarētās dzīvesvietas adrese /adrese A/) un no /pers. C/ (personas kods /personas kods/, deklarētās dzīvesvietas adrese /Nosaukums A//) par labu /pers. A/ (personas kods /personas kods/, deklarētās dzīvesvietas adrese /adrese/) uzturlīdzekļus 2009.gada 8.novembrī dzimušā dēla /pers. D/ (personas kods /personas kods/) uzturam 25% apmērā (uz lietas izskatīšanas brīdi 90 EUR) no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, **no katra**, sākot ar 2015.gada 21.jūliju, līdz dēla 7 gadu vecumam un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas **no katra** no dēla /pers. D/ 7 gadu vecuma līdz viņa pilngadībai.

Atsaukt 2015.gada 5.jūnija izpildu rakstu par pagaidu uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. B./ (personas kods /personas kods/) un no /pers. C/ (personas kods /personas kods/).

Piedzīt no /pers. B./ (personas kods /personas kods/, deklarētās dzīvesvietas adrese /adrese A/) valsts labā valsts nodevu 162 EUR (Viens simts sešdesmit divus *euro*), kas ieskaitāma Valsts kasē, reģ.Nr.90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,18 EUR (Trīs euro un 18 centus), kas ieskaitāmi Tiesu administrācijai, reģ. Nr.90001672316, konts LV51TREL2190458019000, Valsts kasē BIC kods TRELLV22, norādot iemaksas mērķi: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Piedzīt no /pers. C/ (personas kods /personas kods/, deklarētās dzīvesvietas adrese /Nosaukums A//) valsts labā valsts nodevu 162 EUR (Viens simts sešdesmit divus *euro*), kas ieskaitāma Valsts kasē, reģ.Nr.90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,18 EUR (Trīs euro un 18 centus), kas ieskaitāmi Tiesu administrācijai, reģ. Nr.90001672316, konts LV51TREL2190458019000, Valsts kasē BIC kods TRELLV22, norādot iemaksas mērķi: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Spriedumu daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildīt nekavējoties.

Noteikt atbildētājiem termiņu desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas tiesas izdevumu labprātīgai samaksai.

Tiesas spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas datuma (2015.gada 21.jūlija) Vidzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Limbažu rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440^{2}.pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese A.Miķelsone